

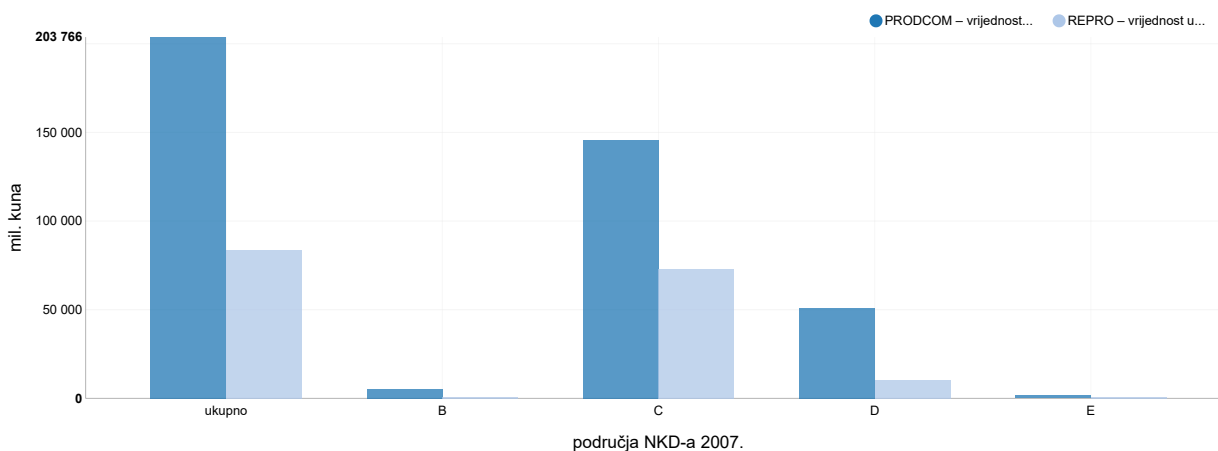

INPUTI SIROVINA I MATERIJALA U INDUSTRIJSKU PROIZVODNJU U 2022. - privremeni podaci

U 2022. ukupna vrijednost utroška sirovina i materijala za industrijsku proizvodnju od poduzeća koja su se bavila industrijskom proizvodnjom u Republici Hrvatskoj iznosila je 83 664 milijuna kuna prema obuhvatu Godišnjeg izvještaja o utrošku sirovina, materijala i energenata industrije za 2022. U usporedbi s ukupnom vrijednosti prodaje industrijskih proizvoda sirovina (outputa), prema rezultatima istraživanja PRODCOM o industrijskoj proizvodnji za 2022.¹⁾, od ukupno 203 766 milijuna kuna koje su ostvarila ta poduzeća, vrijednost inputa sirovina i materijala utrošenih za spomenutu industrijsku proizvodnju sudjeluje s 41,1% u vrijednosti outputa industrije. Drugim riječima, ukupna vrijednost prodaje industrijskih proizvoda koju su ostvarila poduzeća u 2022. veća je za 120 102 milijuna kuna (58,9%) od izdataka za utrošene sirovine i materijale u industrijskom procesu za proizvodnju tih proizvoda, prema gruboj bilanci inputa-outputa.

1) Vidi Komentar i Metodološka objašnjenja u Priopćenju IND-2023-5-2 Proizvodnja i prodaja industrijskih proizvoda (PRODCOM) u 2022.

G-1. USPOREDBA VRIJEDNOSTI UTROŠKA SIROVINA I MATERIJALA TE PRODAJE INDUSTRIJSKIH PROIZVODA U 2022.

Vrijednost utrošenih sirovina i materijala kao inputa u industrijsku proizvodnju u 2022. prema potrošnji industrijskih područja NKD-a 2007. najveća je u području C Prerađivačka industrija i iznosi 72 950 milijuna kuna, u području D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija iznosi 10 463 milijuna kuna i u području B Rudarstvo i vađenje iznosi 227 milijuna kuna, dok je najmanja u području E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša i iznosi 10 milijuna kuna.

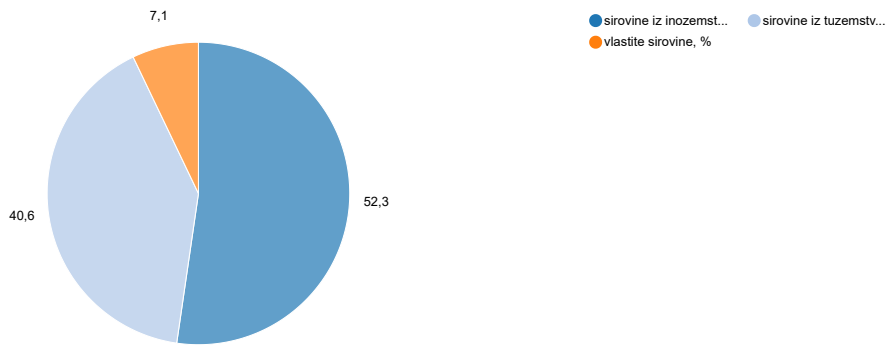
Ako usporedimo potrošnju po industrijskim odjeljcima NKD-a 2007. (od 05 do 36), najveća vrijednost utroška sirovina i materijala ostvarena je u odjeljku 10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda (14 817 milijuna kuna), u odjeljku 19 Proizvodnja koks i rafiniranih naftnih proizvoda (14 581 milijun kuna), a najmanja vrijednost utroška sirovina i materijala ostvarena je u odjeljku 36 Skupljanje, pročišćavanje i opskrba vodom (8 milijuna kuna).

Ako analiziramo vrijednost utroška sirovina i materijala za industrijsku proizvodnju u 2022. prema podrijetlu sirovina i materijala, utrošeno je 7,1% (5 913 milijuna kuna) vlastito proizvedenih sirovina i materijala, a 92,9% (77 751 milijun kuna) utrošenih sirovina i materijala nabavljeno je na tržištu od trećih osoba, od toga 40,6% (33 962 milijuna kuna) na domaćem tržištu, a 52,3% (43 788 milijuna kuna) na inozemnom tržištu (uvoz).

Najveću vrijednost utroška sirovina i materijala u Republici Hrvatskoj u 2022. imali su Primorsko-goranska županija u iznosu od 17 136 milijuna kuna i Grad Zagreb u iznosu od 16 020 milijuna kuna. Najmanje vrijednosti utroška sirovina i materijala za potrebe industrijske proizvodnje u 2022. ostvarene su u Dubrovačko-neretvanskoj županiji u iznosu od 122 milijuna kuna i u Ličko-senjskoj županiji u iznosu od 253 milijuna kuna.

Podaci o vrijednosti utroška sirovina i materijala za potrebe industrijske proizvodnje u 2022. dobiveni su obradom Godišnjeg istraživanja o utrošku sirovina, materijala i energenata industrije za 2022. (IND-21/REPRO), kojim je obuhvaćena 2 931 industrijska lokalna jedinica pravnih osoba i obrtnika s 10 i više zaposlenih. Posebno ističemo da je istraživanje REPRO za 2022. imalo potpuno isti obuhvat kao već spomenuto godišnje istraživanje PRODCOM o industrijskoj proizvodnji za 2022. kako bi se postigla usporedivost i konzistentnost podataka za potrebe analize inputa-outputa na razini proizvoda/sirovina.

G-2. STRUKTURA VRIJEDNOSTI UTROŠKA SIROVINA I MATERIJALA PREMA PODRIJETLU U 2022.

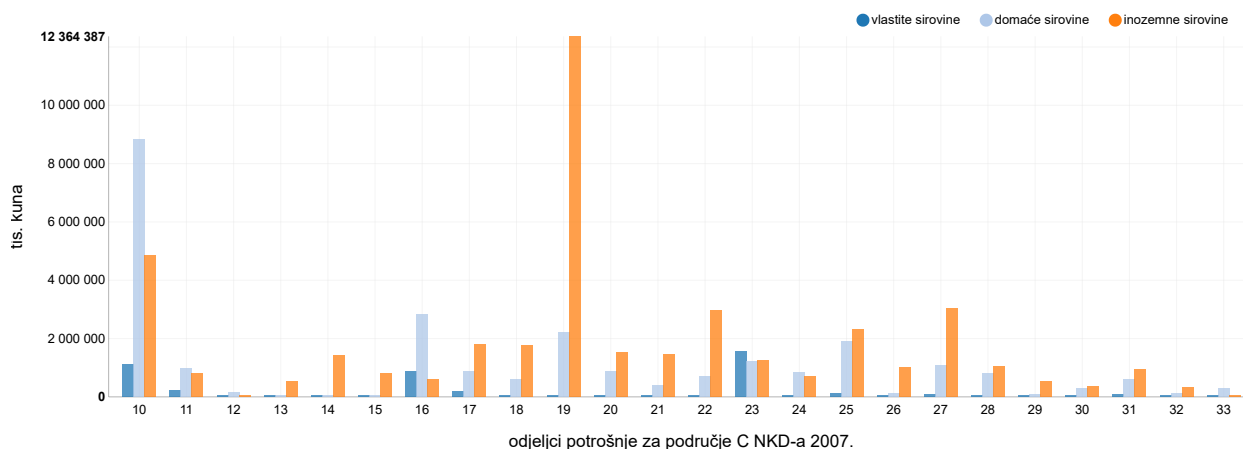

1. VRIJEDNOST UTROŠKA SIROVINA I MATERIJALA ZA POTREBE INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE PREMA POTROŠNJI U INDUSTRIJSKIM PODRUČJIMA I ODJELJCIMA NKD-a 2007. U 2022.

tis. kuna

	Vrijednost utroška sirovina i materijala prema NRMI-ju 2016.				
	ukupno	vlastito proizvedene sirovine	nabavljene na tržištu od trećih osoba		
			ukupno na tržištu	na domaćem tržištu	na inozemnom tržištu
Republika Hrvatska	83 663 719	5 913 201	77 750 518	33 962 113	43 788 405
B Rudarstvo i vađenje	241 260	134 656	106 604	106 307	297
08 Ostalo rudarstvo i vađenje	230 757	130 956	99 801	99 504	297
09 Pomoćne uslužne djelatnosti u rudarstvu	10 503	3 700	6 803	6 803	-
C Prerađivačka industrija	72 949 833	4 491 434	68 458 399	25 942 647	42 515 752
10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	14 816 547	1 127 726	13 688 821	8 846 515	4 842 306
11 Proizvodnja pića	1 972 919	212 407	1 760 512	968 448	792 064
12 Proizvodnja duhanskih proizvoda	152 213	-	152 213	145 929	6 284
13 Proizvodnja tekstila	590 193	8 251	581 942	46 644	535 298
14 Proizvodnja odjeće	1 512 908	22 436	1 490 472	66 403	1 424 069
15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	844 263	22	844 241	37 544	806 697
16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja proizvoda od slame i pletarskih materijala	4 329 367	889 414	3 439 953	2 827 989	611 964
17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	2 847 250	171 505	2 675 745	867 768	1 807 977
18 Tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa	2 399 270	32 078	2 367 192	605 520	1 761 672
19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	14 580 794	-	14 580 794	2 216 407	12 364 387
20 Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	2 459 258	63 383	2 395 875	878 590	1 517 285
21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka	1 887 619	28 221	1 859 398	405 379	1 454 019
22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	3 714 687	26 428	3 688 259	715 353	2 972 906
23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	4 028 533	1 576 761	2 451 772	1 211 183	1 240 589
24 Proizvodnja metala	1 607 460	41 616	1 565 844	845 772	720 072
25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme	4 327 004	118 743	4 208 261	1 892 115	2 316 146
26 Proizvodnja računala te elektroničkih i optičkih proizvoda	1 125 117	584	1 124 533	116 188	1 008 345
27 Proizvodnja električne opreme	4 216 287	80 823	4 135 464	1 089 225	3 046 239
28 Proizvodnja strojeva i uređaja, d. n.	1 869 322	-	1 869 322	807 465	1 061 857
29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	624 402	-	624 402	83 152	541 250
30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	650 050	-	650 050	281 429	368 621
31 Proizvodnja namještaja	1 603 383	68 807	1 534 576	585 872	948 704
32 Ostala prerađivačka industrija	486 822	22 229	464 593	126 538	338 055
33 Popravak i instaliranje strojeva i opreme	304 165	-	304 165	275 219	28 946
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	10 462 806	1 287 111	9 175 695	7 904 472	1 271 223
35 Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	10 462 806	1 287 111	9 175 695	7 904 472	1 271 223
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	9 820	-	9 820	8 687	1 133
36 Skupljanje, pročišćavanje i opskrba vodom	9 820	-	9 820	8 687	1 133

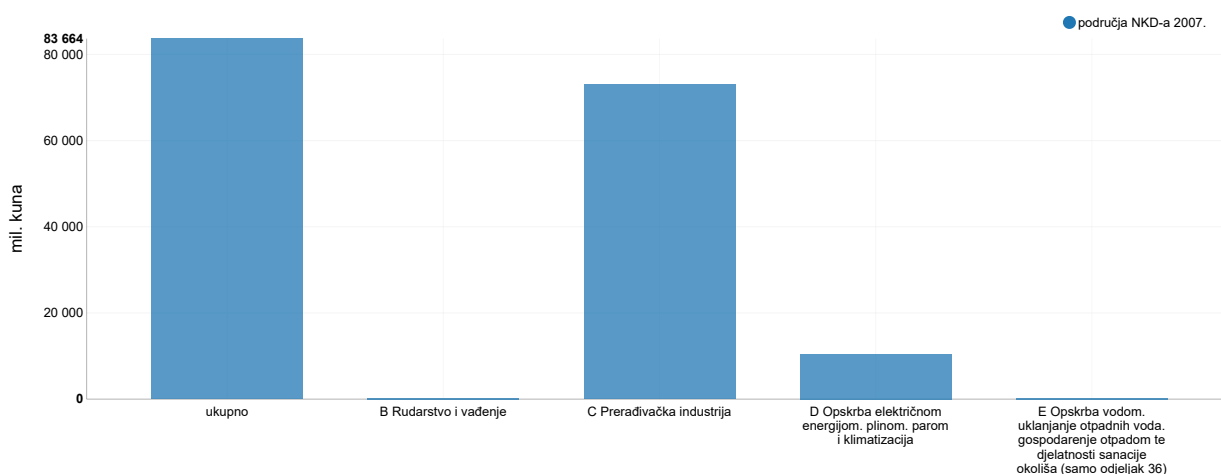
G-3. VRIJEDNOST UTROŠKA SIROVINA I MATERIJALA INDUSTRIJE PREMA ODJELJCIMA POTROŠNJE I PODRIJETLU SIROVINA ZA PODRUČJE C NKD-a 2007. U 2022.

Područje C Prerađivačka industrija

- 10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda
- 11 Proizvodnja pića
- 12 Proizvodnja duhanskih proizvoda
- 13 Proizvodnja tekstila
- 14 Proizvodnja odjeće
- 15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda
- 16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja proizvoda od slame i pletarskih materijala
- 17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira
- 18 Tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa
- 19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda
- 20 Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda
- 21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka
- 22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastike
- 23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda
- 24 Proizvodnja metala
- 25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme
- 26 Proizvodnja računala te elektroničkih i optičkih proizvoda
- 27 Proizvodnja električne opreme
- 28 Proizvodnja strojeva i uređaja, d. n.
- 29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica
- 30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava
- 31 Proizvodnja namještaja
- 32 Ostala prerađivačka industrija
- 33 Popravak i instaliranje strojeva i opreme

G-4. VRIJEDNOST UTROŠKA SIROVINA I MATERIJALA (INPUT) ZA POTREBE INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE PO PODRUČJIMA NKD-a 2007. U 2022.

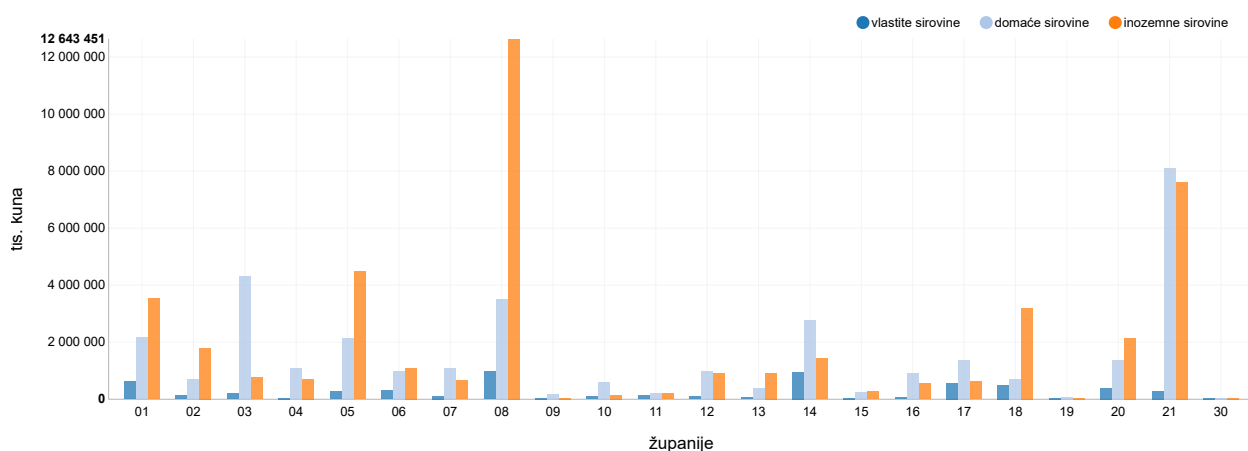

2. VRIJEDNOST UTROŠKA SIROVINA I MATERIJALA ZA POTREBE INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE PREMA POTROŠNJI U INDUSTRIJSKIM PODRUČJIMA I ODJELJCIMA NKD-a 2007. PO ŽUPANIJAMA U 2022.

tis. kuna

Županija	Vrijednost utroška sirovina i materijala prema NRMI-ju 2016.				
	ukupno	vlastito proizvedene sirovine	nabavljene na tržištu od trećih osoba		
			ukupno na tržištu	na domaćem tržištu	na inozemnom tržištu
Republika Hrvatska	83 663 719	5 913 201	77 750 518	33 962 113	43 788 405
Zagrebačka županija	6 337 523	630 385	5 707 138	2 171 990	3 535 148
Krapinsko-zagorska županija	2 645 092	135 846	2 509 246	715 692	1 793 554
Sisačko-moslavačka županija	5 280 414	199 054	5 081 360	4 311 294	770 066
Karlovačka županija	1 833 763	50 183	1 783 580	1 073 752	709 828
Varaždinska županija	6 895 877	273 287	6 622 590	2 138 007	4 484 583
Koprivničko-križevačka županija	2 380 028	304 427	2 075 601	982 998	1 092 603
Bjelovarsko-bilogorska županija	1 883 461	113 556	1 769 905	1 104 400	665 505
Primorsko-goranska županija	17 136 348	980 167	16 156 181	3 512 730	12 643 451
Ličko-senjska županija	252 721	35 301	217 420	193 067	24 353
Virovitičko-podravska županija	845 192	97 025	748 167	598 643	149 524
Požeško-slavonska županija	555 294	127 104	428 190	223 510	204 680
Brodsko-posavska županija	2 003 257	91 303	1 911 954	983 987	927 967
Zadarska županija	1 343 353	56 459	1 286 894	373 684	913 210
Osječko-baranjska županija	5 160 496	953 549	4 206 947	2 779 968	1 426 979
Šibensko-kninska županija	563 147	41 539	521 608	245 089	276 519
Vukovarsko-srijemska županija	1 517 526	66 721	1 450 805	900 340	550 465
Splitsko-dalmatinska županija	2 562 665	569 484	1 993 181	1 369 051	624 130
Istarska županija	4 401 564	493 146	3 908 418	716 674	3 191 744
Dubrovačko-neretvanska županija	122 064	7 158	114 906	86 619	28 287
Međimurska županija	3 909 256	390 864	3 518 392	1 371 999	2 146 393
Grad Zagreb	16 020 457	296 643	15 723 814	8 104 247	7 619 567
Slobodne zone	14 221	-	14 221	4 372	9 849

G-5. VRIJEDNOST UTROŠENIH SIROVINA I MATERIJALA PO ŽUPANIJAMA I PODRIJETLU U 2022.

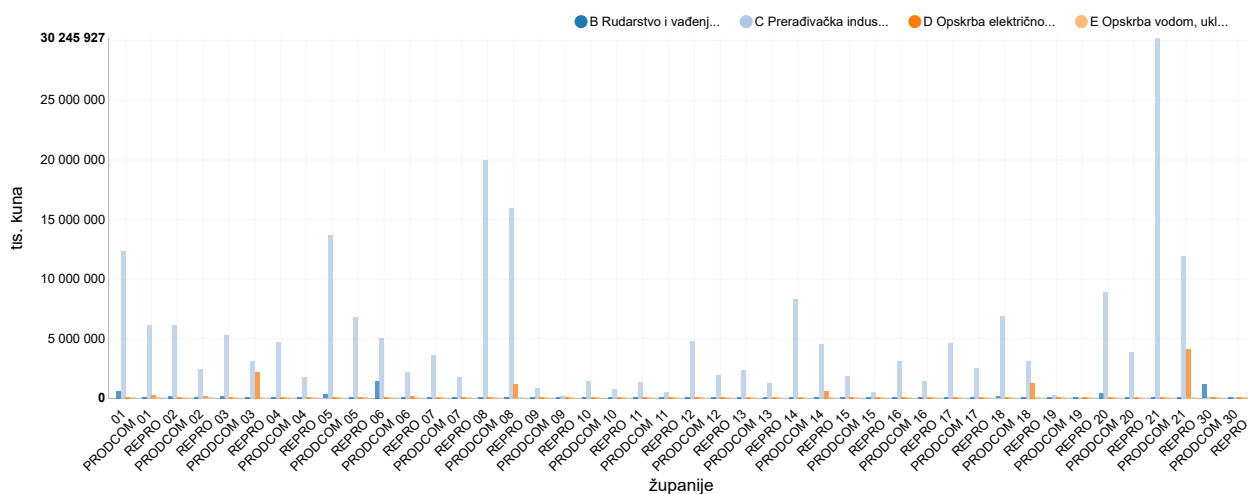
01 Zagrebačka županija	09 Ličko-senjska županija	17 Splitsko-dalmatinska županija
02 Krapinsko-zagorska županija	10 Virovitičko-podravska županija	18 Istarska županija
03 Sisačko-moslavačka županija	11 Požeško-slavonska županija	19 Dubrovačko-neretvanska županija
04 Karlovačka županija	12 Brodsko-posavska županija	20 Međimurska županija
05 Varaždinska županija	13 Zadarska županija	21 Grad Zagreb
06 Koprivničko-križevačka županija	14 Osječko-baranjska županija	30 Slobodne zone
07 Bjelovarsko-bilogorska županija	15 Šibensko-kninska županija	
08 Primorsko-goranska županija	16 Vukovarsko-srijemska županija	

3. NAJVAŽNIJE UTROŠENE SIROVINE I MATERIJALI ZA POTREBE INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE IZABRANE PREMA VRIJEDNOSTI U 2022.

tis. kuna

KPD 2015.	Naziv prema KPD-u 2015.	ukupno	Vrijednost utrošenih sirovina i materijala, tis. kuna			
			vlastite sirovine	nabavljene od trećih osoba na tržištu		
				ukupno	domaće sirovine	inozemne sirovine
061010	Nafta i ulja dobivena od bitumenskih minerala, sirova	10 808 726	-	10 808 726	1 439 777	9 368 949
062010	Prirodni plin, ukapljeni ili u plinovitom stanju	8 311 812	347 339	7 964 473	7 964 473	-
014120	Sirovo kravlje mlijeko	2 186 581	103 499	2 083 082	1 273 704	809 378
022012	Trupci listača, osim tropskog drveća	2 020 981	621	2 020 360	1 998 930	21 430
201610	Polimeri etilena, u primarnim oblicima	1 667 321	55 373	1 611 948	112 695	1 499 253
051010	Kameni ugljen	1 270 057	-	1 270 057	-	1 270 057
235111	Cementni klinker	1 241 920	1 163 459	78 461	53 642	24 819
244225	Aluminijska folija, debljine <= 0,2 mm	1 233 837	-	1 233 837	479 101	754 736
101112	Svinjsko meso, svježe ili hladeno	1 167 605	82 917	1 084 688	468 291	616 397
139119	Ostale pletene ili kukičane tkanine, uključujući pleteno umjetno krzno	1 034 852	16 244	1 018 608	3 565	1 015 043
383222	Sekundarne sirovine od željeza i čelika	806 275	38 116	768 159	724 423	43 736
011112	Pšenica, osim tvrde	805 414	511	804 903	797 475	7 428
243411	Hladnovučene žice od nelegiranog čelika	777 831	-	777 831	126 319	651 512
273211	Izolirana žica za namote	727 515	-	727 515	211 070	516 445
241031	Toplovaljani plosnati proizvodi od nelegiranog čelika, dalje neobrađeni, širine >= 600 mm	708 770	-	708 770	431 704	277 066
222219	Ostala ambalaža od plastike	703 680	38 955	664 725	432 871	231 854
161023	Drvo, kontinuirano oblikovano po dužini bilo kojeg ruba ili lica (uključujući lamele i daščice za parket, nesastavljene, te rubne letvice i vijence), od drugih vrsta drva	673 775	431 782	241 993	88 203	153 790
106121	Brašno od pšenice ili suražice	624 501	49 332	575 169	550 115	25 054

G-6. USPOREDBA UKUPNE VRIJEDNOSTI UTROŠKA SIROVINA I MATERIJALA (INPUT) S UKUPNOM VRIJEDNOSTI PRODANIH INDUSTRIJSKIH PROIZVODA (OUTPUT) PO PODRUČJIMA NKD-a 2007. I ŽUPANIJAMA U 2022.

01 Zagrebačka županija	09 Ličko-senjska županija	17 Splitsko-dalmatinska županija
02 Krapinsko-zagorska županija	10 Virovitičko-podravska županija	18 Istarska županija
03 Sisačko-moslavačka županija	11 Požeško-slavonska županija	19 Dubrovačko-neretvanska županija
04 Karlovačka županija	12 Brodsko-posavska županija	20 Međimurska županija
05 Varaždinska županija	13 Zadarska županija	21 Grad Zagreb
06 Koprivničko-križevačka županija	14 Osječko-baranjska županija	30 Slobodne zone
07 Bjelovarsko-bilogorska županija	15 Šibensko-kninska županija	
08 Primorsko-goranska županija	16 Vukovarsko-srijemska županija	

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Ovo Priopćenje sadržava prve rezultate Godišnjeg istraživanja o utrošku sirovina, materijala i energenata u industriji (IND-21/REPRO) za 2022. (u nastavku teksta: istraživanje REPRO za 2022.). Rezultati su agregirani iz podataka prikupljenih na razini Nomenklature sirovina i materijala za industriju – NRMI 2016., koja je sastavni dio Statističkih standarda za Godišnje istraživanje o utrošku sirovina, materijala i energenata u industriji (IND-21/REPRO) za 2022. Republike Hrvatske. Pojam "industrija" u cijelom Priopćenju definiran je četirima industrijskim područjima djelatnosti B, C, D i E (samo odjeljak 36) prema NKD-u 2007. (NN, br. 58/07.). Ta definicija industrije usklađena je s definicijom svih granskih istraživanja industrije Državnog zavoda za statistiku te s definicijom koja se upotrebljava za statistike industrije EU-a.

Pravna osnova istraživanja REPRO

Godišnje istraživanje REPRO za 2022. proveo je Državni zavod za statistiku na temelju Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20.) i prema spomenutim statističkim standardima. Obveza davanja podataka temelji se na člancima 35. i 38. (stavak 1.) Zakona o službenoj statistici.

Pokazatelji istraživanja REPRO o utrošku sirovina i materijala za potrebe industrijske proizvodnje (iz PRODCOM-a)

Prvi rezultati odnose se na najnovije podatke statistike potrošnje industrije, a izvedeni su iz godišnjih rezultata spomenutog istraživanja REPRO za 2022. Rezultati istraživanja REPRO osiguravaju detaljne informacije primarno za potrebe izrade tablica uporabe (inputa) stavljajući ih u relaciju s rezultatima PRODCOM-a o prodanim industrijskim proizvodima (outputu) kako bi se omogućilo analiziranje robnih tijekova u okviru input-output koncepata na detaljnoj razini sirovina/proizvoda (nomenklature NRMI 2016./NIP 2022.).

Svi podaci koji su ovdje prikazani dobiveni su agregiranjem pojedinačnih podataka o utrošku sirovina i materijala iz NRMI-ja 2016., koji je sastavni dio spomenutih statističkih standarda. Međutim, komentar glavnih rezultata istraživanja REPRO za 2022. (inputa) prikazan je u usporedbi s rezultatima istraživanja PRODCOM za 2022. (outputa) kako bi se naglasila svrha i cilj ovog istraživanja, osiguranje zajedničkog okvira s istraživanjem PRODCOM za potrebe analiza inputa-outputa na harmoniziranoj osnovi (iz područja nacionalnih računa).

U tablici 1. i grafikonu 3. prikazani su glavni rezultati o vrijednostima utroška sirovina i materijala po djelatnostima potrošnje (razina industrijskih područja i odjeljaka NKD-a 2007.) za Republiku Hrvatsku u 2022. Sirovine i materijali (uključujući usluge) mogli su prema podrijetlu biti nabavljeni na tržištu (domaćem ili stranom) od trećih osoba ili intermedijarnih proizvoda iz vlastite proizvodnje, a vrijednosno su iskazani po kupovnim cijenama. Regionalni pregled agregiranih podataka o vrijednosti utrošenih sirovina i materijala (uključujući usluge) za potrebe industrijske proizvodnje, također izražen u vrijednosti po kupovnim cijenama, prikazan je u tablici 2. i grafikonu 6. na razini županija.

Usporedivost podataka istraživanja REPRO

Od 2000. do 2003. istovrsni su se podaci u naturalnom izrazu prikupljali unutar Tromjesečnog istraživanja o utrošku sirovina i materijala te finalnog utroška energenata u industriji (IND-1K), a prije toga unutar zajedničkoga Mjesečnog izvještaja industrije (IND-1), na osnovi zajedničkih Metodoloških osnova za Mjesečni izvještaj industrije (IND-1), dio tablice 2.¹⁾ za oba istraživanja te na osnovi prve verzije Nomenklature repromaterijala industrije (NRMI 1997.), koja je bila sastavni dio spomenute metodologije. Novim Statističkim standardima za istraživanje REPRO prikupljaju se podaci u godišnjoj dinamici počevši od izvještajne godine 2004. na razini revidiranih verzija NRMI 2004. i NRMI 2008., kojima se prikupljaju svi podaci o sirovinama i materijalima industrije. S obzirom na to da se sve tri nomenklature (NRMI 1997., NRMI 2004. i NRMI 2008.) temelje na strukturi istovrsne klasifikacije, verzijama KPD 1995., KPD 2008.²⁾ i KPD 2015.²⁾ izrađene su tablice veza i podaci su međusobno usporedivi na određenoj razini, u naturalnom izrazu (količinama), jer se u vrijednosnom izrazu prije nisu prikupljali.

Obuhvat i jedinice istraživanja REPRO

Izveštajne jedinice istraživanja REPRO o utrošku sirovina i materijala industrije za 2022. jesu sva trgovačka društva, obrtnici i druge pravne osobe te njihovi dijelovi s više od 10 zaposlenika koji su utrošili sirovine i materijale za potrebe industrijske proizvodnje unutar industrijskih područja B, C, D i E (samo odjeljak 36) prema NKD-u 2007. u izvještajnome godišnjem razdoblju. Ciljne statističke jedinice jesu industrijska poduzeća i lokalne jedinice industrijskih i neindustrijskih poduzeća koji su utrošili sirovine i materijale definirane NRMI-jem 2016. za industrijsku proizvodnju iskazanu u istraživanju PRODCOM za 2022., osim statističkih jedinica i njihovih dijelova koji su "fizički" izvan teritorija Republike Hrvatske. U profiliranju statističkih jedinica – industrijskih lokalnih jedinica – uzeto je u obzir načelo županije. U slučajevima kad promatrana jedinica djeluje na području nekoliko različitih županija, npr. u pet županija, jedinica je dodatno raščlanjena na pet lokalnih jedinica. Obuhvat istraživanja REPRO o utrošku sirovina, materijala i energenata industrije za 2022. (inputa) identičan je obuhvatu istraživanja PRODCOM o industrijskoj proizvodnji za 2022. (outputa) za potrebe analize robnih tijekova u okviru input-output koncepata na konzistentan i usporediv način. Stoga je obuhvat izvještajnih i statističkih jedinica određen Adresarom statističkih jedinica industrije, koji je izradila Služba statistike industrije, energije i informacijskog društva te slijedi iste koncepte i kriterije obuhvata statističkih jedinica kao i Adresar za istraživanje PRODCOM.

Koncepti i definicije istraživanja REPRO

Koncepti i definicije koji se upotrebljavaju u ovom istraživanju REPRO preuzeti su uglavnom iz ESA-e 2010³⁾ i druge statističke terminologije EU-a ili UN-a. Ti pojmovi osiguravaju dodatna objašnjenja koja služe za iskazivanje rezultata istraživanja REPRO i nemaju smisao definitivnih značenja tih riječi jer u drugim kontekstima mogu imati drugačije značenje. Namijenjeni su korisnicima rezultata istraživanja REPRO kako bi ih oni ispravno interpretirali.

Nomenklatura NRMI 2016. – 2022.

NRMI 2016. sastavni je dio spomenutih Statističkih standarda za istraživanje REPRO i nalazi se u Dodatku 3. Hijerarhijski strukturirana Nomenklatura sirovina i materijala uklj. usluge, verzija 2016., namijenjena je za mjerenje godišnjeg utroška sirovina i materijala za potrebe industrijske proizvodnje u fizičkim mjernim jedinicama i vrijednosno. Verzija NRMI 2016., izrađena je posebno za utrošak u svakoj industrijskoj skupini djelatnosti (od 05.1 do 36.0) prema NKD-u 2007. Stoga prve tri broježane oznake označuju industrijsku skupinu djelatnosti u kojoj se uobičajeno troši određena vrsta sirovina i materijala (uklj. industrijske usluge). Sljedećih šest broježanih oznaka u šifri označuju sirovine i materijale NRMI-ja 2016., i to je zapravo stavka KPD-a 2015. Verzija NRMI 2016. izrađena je na osnovi verzije KPD 2015., a usklađena je na razini sirovina/proizvoda s Kombiniranom nomenklaturom 2022. (CN) EU-a i Carinskom tarifom Republike Hrvatske za 2022.⁴⁾ preko tablica veza. Šifra sirovina i materijala iz NRMI-ja 2016. sastoji se od upisanih deset broježanih oznaka, ali se za svaku pojedinačno iskazanu sirovinu i materijal iz NRMI-ja 2016. treba upisati jedanaesta broježana oznaka koja upućuje na podrijetlo sirovine (vlastito, domaće ili strano) te je ispunjava izvještajna jedinica upisom u obrazac IND-21/REPRO. Raščlamba sirovina i materijala u NRMI-ju 2016. koje troši neka industrija za proizvodnju industrijskih proizvoda na razini skupina djelatnosti NKD-a 2007. zadana je okvirom KPD-a 2015., a uglavnom pokriva sirovine proizvodnih područja KPD-a 2015. od A do E (samo odjeljak 36). U iznimnim slučajevima stavke KPD-a 2015. dodatno su raščlanjene ako je bila riječ o sirovinama i materijalima koji su važni za određenu proizvodnju, a nisu prepoznatljivi unutar potkategorije proizvoda KPD-a 2015. Sveukupno ima oko 7 800 šifri sirovina i materijala s pridruženom mjernom jedinicom u kojoj se trebaju iskazati podaci o godišnjem utrošku sirovina i materijala.

Sirovine i materijali

Prema konceptu istraživanja REPRO, pojam sirovina i materijala definiran je prošireno i odnosi se na sva dobra koja imaju fizičku dimenziju ili industrijske usluge koje se pod posebnom šifrom i nazivom nalaze u NRMI-ju 2016., pod uvjetom da se upotrebljavaju kao inputi u industrijsku proizvodnju izvještajne jedinice gdje se mogu transformirati ili potpuno utrošiti u procesu proizvodnje. NRMI 2016. sadržava detaljne sirovine i materijale koji uključuju energente namijenjene transformaciji energije ili neenergetskoj potrošnji (isključujući one namijenjene finalnoj energetskoj potrošnji industrije), rezervne dijelove, sitni inventar, ambalažu, gume za vozila i drugi materijal za potrošnju prema svakoj industrijskoj skupini djelatnosti NKD-a 2007. (od 05.1 do 36.0).

Potrošnja sirovina i materijala u industriji

Potrošnja sirovina i materijala u industriji pokriva sve sirovine i materijale statističke jedinice nabavljene i utrošene u proizvodnom procesu za proizvodnju proizvoda u sektoru industrije. Bilježe se sirovine i materijali koji su vlastito proizvedeni (intermedijarni proizvodi izvještajne jedinice) ili nabavljeni na domaćem i stranom tržištu (iz uvoza) te utrošeni za industrijsku proizvodnju u istome izvještajnom razdoblju. U istraživanju REPRO svaka pojedinačno utrošena sirovina i materijal prema NRMI-ju 2016. bilježi se u količinama (za utvrđenu mjernu jedinicu) i vrijednosno u tisućama kuna.

Vrednuje se po tekućim kupovnim cijenama istovrsnih sirovina i materijala u vrijeme ulaska u proizvodni proces, tj. kad se troše, a ne kad su nabavljeni/kupljeni i stavljeni u skladište (na zalihe). Potrošnja sirovina i materijala industrije usklađena je s definicijama ESA-e 2010 u dijelu koji se odnosi na intermedijarnu potrošnju⁵⁾. Ne uključuje

potrošnju fiksne aktive (zgrade, strojevi, oprema, zemljište) čija se potrošnja bilježi kao potrošnja fiksnoga kapitala.

Kupovne cijene

U vrijeme nabave kupovna cijena jest cijena koju kupac stvarno plaća za proizvode, a uključuje sve poreze i pristojbe osim PDV-a i ostalih odbitnih poreza na proizvode (npr. trošarine) te subvencija na proizvode. U kupovnu cijenu treba uključiti i bilo koji trošak prijevoza koji kupac plaća odvojeno na mjestu isporuke, a treba odbiti cjelokupni popust na količinu ili kupnju izvan sezone i kamatu ili naplaćenu uslugu u kreditnim aranžmanima ili neke naplate kao rezultat neplaćanja u roku. U istraživanju REPRO vrijednost utrošenih sirovina i materijala od industrije bilježi se po tekućim kupovnim cijenama istovrsnih sirovina i materijala u vrijeme ulaska u proizvodni proces (kad se troše), a ne kad su kupljeni (nabavljeni) i stavljeni na skladište (zalihe), a usklađena je s konceptom ESA-e 2010.

Proizvodi PRODCOM-a

Proizvod je posljedica neke industrijske djelatnosti, upotrebljava se kao opći naziv za proizvode koji imaju fizičku dimenziju te za industrijske usluge, a definiran je Nomenklaturom industrijskih proizvoda (NIP) i sastavni je dio istraživanja PRODCOM o industrijskoj proizvodnji Republike Hrvatske. To istraživanje povezano je s proizvodnjom industrijskih proizvoda definiranih verzijom NIP 2022., dok će se za sljedeća istraživanja REPRO i nadalje upotrebljavati revidirane verzije NIP-a za svaku sljedeću izvještajnu godinu. Te verzije bit će dostupne na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku, osim njihova objavljivanja u Narodnim novinama početkom svake sljedeće godine.

Vrijednost prodajne proizvodnje PRODCOM

Obračunava se na osnovi prodajne cijene koju je ostvario ili će ostvariti proizvođač u izvještajnom razdoblju (fakturirane vrijednosti). U vrijednost prodaje uključeni su i troškovi pakiranja čak i onda kad su obračunani (naplaćeni) posebno, a isključeni su sljedeći izdaci: bilo koji obračun poreza na promet i potrošnju (PDV i trošarine), troškovi otpreme kad su obračunani posebno ili bilo koji popusti potrošačima. Za proizvode koji su dani u zakup ili leasing trećim osobama određene su cijene koje su se za njih mogle postići na tržištu kao procijenjene vrijednosti.

Tablice inputa-outputa

Tablice inputa-outputa jesu način prezentacije detaljne analize procesa proizvodnje i potrošnje dobara i usluga (proizvoda) i prihoda ostvarenoga u toj proizvodnji. Mogu imati oblik tablica ponude i uporabe ili simetričnih tablica inputa-outputa. Pojam je definiran u kontekstu ESA-e 2010.

Napomena svim korisnicima: Detaljne tablice rezultata istraživanja REPRO za 2022. bit će raspoložive u Statističkom izvješću 1715 Inputi sirovina i materijala u industrijsku proizvodnju u 2022. – detaljni godišnji rezultati. Podaci o finalnom utrošku energenata u industriji po vrstama koji su se istraživanjem REPRO za 2022. prikupili za potrebe statistike energije bit će sastavni dio Statističkog izvješća 1717 Energetska statistika u 2022.

1) Metodološke osnove za Mjesečni izvještaj industrije (IND-1) sadržavaju u dodatku NRMI 1997. Primjenjivale su se kao statistički standard Državnog zavoda za statistiku i za Tromjesečno istraživanje o utrošku sirovina i materijala te finalnom utrošku energenata u industriji (NN, br. 18/97.).

2) KPD 2015. kratica je za Klasifikaciju proizvoda po djelatnostima Republike Hrvatske (NN, br. 157/14.).

3) Europski sustav nacionalnih računa 2010. (Uredba EU-a br. 549/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013.) usklađen je sa SNA-om 2008. – Sustavom nacionalnih računa UN-a (ISBN 978-92-1-161522-7). U cijelom tekstu upotrebljava se kratica ESA 2010.

4) Carinska tarifa Republike Hrvatske (NN, br. 124/15.), verzija CT 2022., usklađena je s verzijom CN 2022. EU-a do osmeroznamenaste brojčane oznake.

5) Usklađeno s definicijom *Intermediate consumption* iz ESA-e 2010 (3.69). Objašnjenje kratice ESA 2010 vidi u napomeni 3.

Kratice

CN 2022.	Kombinirana nomenklatura, verzija 2022.
CT 2022.	Carinska tarifa, verzija 2022.
d. n.	drugdje nespomenuto
ESA 2010	Europski sustav nacionalnih računa, verzija 2010.
EU	Europska unija
KPD	Klasifikacija proizvoda po djelatnostima
mil.	milijun
mm	milimetar
NIP 2022.	Nomenklatura industrijskih proizvoda, verzija 2022.
NKD 2007.	Nacionalna klasifikacija djelatnosti, verzija 2007.
NN	Narodne novine
NRMI	Nomenklatura utroška sirovina i materijala
PDV	porez na dodanu vrijednost
PRODCOM	Proizvodnja u Zajednici
REPRO	Godišnje istraživanje o utrošku sirovina, materijala i energenata u industriji
tis.	tisuća
UN	Ujedinjeni narodi

Znakovi

-	nema pojave
...	ne raspolaže se podatkom
≥	veće ili jednako
≤	manje ili jednako

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111
Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:
Milenka Primorac Čačić, načelnica Sektora poslovnih statistika
Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredili:
Ivana Zoroja Milić i Goran Dolšak

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi
Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154
Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata na publikacije
Telefon: (+385 1) 48 06 115
Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr